

REGIONAAL TUCHTCOLLEGE VOOR DE GEZONDHEIDSZORG

Beslissing in de zaak onder nummer van: A2022/4449

A2022/4449

REGIONAAL TUCHTCOLLEGE VOOR DE GEZONDHEIDSZORG AMSTERDAM
Beslissing van 13 januari 2023 naar aanleiding van de klacht van:

A,

wonende te B, klaagster,
gemachtigde: mr. E.E. Sprenkeling, werkzaam te Amsterdam,
tegen

C,

hoedanigheid: arts, werkzaam te D,
verweerder, hierna ook: de arts,
gemachtigde: mr. Th. van der Windt, werkzaam te Haarlem.

1. De procedure

1.1 Het verloop van de procedure blijkt uit:

- het klaagschrift met de bijlagen, ontvangen op 24 juni 2022;
- het verweerschrift met de bijlagen van 3 augustus 2022;
- de verklaring van F, verstuurd door de gemachtigde van verweerder, ontvangen op 24 november 2022; en
- de brief met bijlage, verstuurd door de gemachtigde van klaagster, ontvangen op 25 november 2022.

1.2 De partijen hebben afgezien van de mogelijkheid om gebruik te maken van een mondeling vooronderzoek.

De zaak is behandeld op de openbare zitting van 2 december 2022. De klaagster en verweerder zijn beiden verschenen. Zij werden beiden bijgestaan door hun gemachtigden. Tevens zijn verschenen als getuigen E, dochter van klaagster (op verzoek van klaagster), en F, echtgenote van verweerder en praktijkondersteuner (op verzoek van verweerder). Partijen hebben hun standpunten mondeling toegelicht. De gemachtigden van beide partijen hebben pleitnotities voorgelezen en aan het college en de andere partij overgelegd. De twee getuigen zijn gehoord en hebben een toelichting gegeven over de gebeurtenissen rond de terugkeer van klaagster thuis na de operatie van 11 april 2018.

2. Waar gaat de zaak over en wat is de beslissing?

2.1 De klacht betreft de door de arts bij klaagster uitgevoerde liposuctie (verwijdering

van onderhuids vetweefsel) met mini abdominoplastiek (kleine buikwandcorrectie). Tevens betreft de klacht de verleende nazorg.

2.2 Tijdens de zitting heeft klaagster, met instemming van verweerder, twee in de bijlagen bij het klaagschrift genoemde klachten toegevoegd, te weten een gesteld gebrek aan bekwaamheid van de arts en het nalaten van het verkrijgen van informed consent.

2.3 Het college komt tot de conclusie dat de tuchtklacht in alle onderdelen ongegrond is. Het college licht dit oordeel hierna toe.

3. Wat is er precies gebeurd?

3.1 De arts heeft klaagster op 11 april 2018 geopereerd. De ingreep betrof een liposuctie met mini abdominoplastiek (hierna: de operatie). Klaagster had in 2009 en 2010 eerder een liposuctie ondergaan, uitgevoerd door een andere arts.

3.2 Klaagster en de arts, alsmede zijn echtgenote, waren ten tijde van de operatie bevriend met elkaar. Eerder was klaagster door de arts succesvol behandeld aan haar oogleden. Klaagster had, mede vanwege deze eerdere ingreep, veel vertrouwen in de arts.

3.3 Eind 2017 hebben de arts en klaagster beiden een verklaring ondertekend waarin staat dat zij een behandelovereenkomst zijn aangegaan en dat klaagster de arts toestemming geeft voor de operatie. Volgens deze verklaring heeft de arts klaagster voldoende geïnformeerd over de behandelprocedure, de nazorg en mogelijke complicaties.

3.4 De operatie vond plaats in een operatiekamer op de polikliniek van verweerder. De ingreep bestond uit twee delen: de liposuctie, gedurende ongeveer twee uur, en de mini abdominoplastiek, gedurende ongeveer een uur. Bij de behandeling werd vijf liter tumescent (verdoving via verdunde lidocaine) toegediend aan klaagster. Een uur na de afronding van de operatie is klaagster door de echtgenote van de arts met de auto naar haar huis gebracht.

3.5 Bij thuiskomst bleek dat bij klaagster sprake was van bloederig vochtverlies. De echtgenote van de arts heeft toen telefonisch contact opgenomen met de arts. Deze gaf het advies direct, gebruikmakend van de eigen auto, naar het dichtstbijzijnde ziekenhuis te gaan. De arts had daar contact opgenomen met een collega-arts, door wie klaagster is gezien en behandeld.

4. Wat houdt de klacht in?

Klaagster stelt zich op het standpunt dat zij als gevolg van de operatie dagelijks chronische pijn

ervaart. Meer in het bijzonder verwijt klaagster de arts dat hij:

a) de operatie ondeugdelijk heeft uitgevoerd;

- b) geen nazorg heeft geboden;
- c) niet bekwaam was voor het uitvoeren van de operatie; en
- d) geen informed consent van klaagster had gekregen voor het uitvoeren van de operatie.

Ter onderbouwing van deze klachten heeft klaagster enkele verklaringen van andere artsen

overgelegd. Tevens heeft de dochter van klaagster ter zitting een getuigenverklaring afgelegd, over

de gang van zaken bij de terugkeer van klaagster thuis en haar vervoer naar het ziekenhuis.

5. Wat is het verweer?

De arts heeft alle klacht onderdelen gemotiveerd betwist. Tevens heeft zijn echtgenote, in haar

hoedanigheid van toenmalig vriendin van klaagster en als praktijkondersteuner van verweerder, ter

zitting haar eerder ingediende (schriftelijke) getuigenverklaring mondeling nader toegelicht. Het

verweer wordt voor zover nodig hierna verder besproken.

6. Wat zijn de overwegingen van het college?

6.1 De vraag is of de arts de zorg heeft verleend die van hem verwacht mocht worden. Dat is een

zakelijke beoordeling. De norm daarvoor is een redelijk bekwame en redelijk handelende arts. Bij de

beoordeling wordt rekening gehouden met de voor de arts geldende professionele standaard en de

kwaliteitsstandaarden ten tijde van het handelen.

Klachtonderdeel a) De arts heeft de operatie ondeugdelijk uitgevoerd

6.2 Het staat vast dat bij klaagster na de operatie sprake was van roodkleurig vochtverlies en

dat zij hiervoor is overgebracht naar het dichtstbijzijnde ziekenhuis om daar te worden gezien en

behandeld.

6.3 Klaagster stelt dat sprake was van een omvangrijke bloeding, als gevolg van een ondeugdelijk

uitgevoerde operatie. Klaagster heeft hierover enkele verklaringen van artsen

overgelegd die een

foutieve behandeling door de arts niet uitsluiten.

6.4 De arts betwist een ondeugdelijke uitvoering van de operatie. De arts gaat ervan uit dat bij

thuiskomst vooral verdovingsvloeistof naar buiten is gevloeid, maar sluit niet uit dat dit vocht rood kleurde door een beperkte hoeveelheid bloed in dat vocht. De arts heeft

verklaard dat

het vochtverlies niet ongebruikelijk is bij operaties als de onderhavige, mede vanwege de ruime

hoeveelheid ingebrachte verdoving die op enig moment het lichaam ook weer moet verlaten. De arts

meent dat hooguit sprake was van een complicatie die gebruikelijk is bij dit soort ingrepen.

6.5 Het college verwerpt de niet of althans onvoldoende onderbouwde klacht van klaagster. Het

college stelt vast dat in het dossier geen verslag van de opname en behandeling in het ziekenhuis is opgenomen, een verslag dat alleen door klaagster kon worden opgevraagd en niet door de arts. De wel door klaagster overgelegde stukken geven geen steun voor het vermoeden van klaagster, dat sprake was van een ondeugdelijk uitgevoerde ingreep. Veeleer moet worden aangenomen, mede op basis van de toelichting ter zitting, dat de arts de operatie volgens de regelen der kunst heeft verricht conform de richtlijnen (voor zover van toepassing op deze ingreep) van de beroepsgroep waarvan de arts deel uitmaakt. Op basis van de stukken en de toelichting van partijen acht het college aannemelijk dat bij klaagster sprake was van een complicatie, die hoewel voor klaagster belastend, niet ongebruikelijk is bij dit soort ingrepen, en waar op adequate wijze op is gereageerd.

6.6 Ter zitting heeft klaagster verklaard dat zij veel pijn heeft ervaren tijdens de ingreep en verschillende malen heeft gevraagd de operatie te staken. De arts heeft verklaard dat hij daar niets van gemerkt heeft en desgewenst de operatie had kunnen onderbreken of afbreken. Het college stelt vast dat de verklaringen van klaagster en de arts elkaar op dit punt tegenspreken (en uitsluiten) en kan zonder aanvullend bewijs (dat ontbreekt) niet vaststellen wat de werkelijke gang van zaken is geweest. Deze toevoeging van klaagster ter zitting leidt dan ook niet tot een ander oordeel. Dat betekent niet dat aan het woord van klaagster minder geloof wordt gehecht dan aan dat van de arts, maar op de omstandigheid dat voor het oordeel of een bepaalde verweten gedraging tuchtrechtelijk verwijtbaar is, eerst moet worden vastgesteld welke feiten daaraan ten grondslag gelegd kunnen worden. Deze feiten kan het college dus, ook als aan het woord van klaagster en de arts evenveel geloof wordt gehecht, hier niet vaststellen.

6.7 Dit klachtonderdeel is daarom ongegrond.

Klachtonderdeel b) De arts heeft geen nazorg geboden

6.8 Voor zover klaagster met dit klachtonderdeel van het college een oordeel wenst over het niet insturen van klaagster naar een zorghotel maar haar onder begeleiding van de vrouw van de arts naar huis te sturen, merkt het college het volgende op. De arts heeft op basis van de literatuur en zijn ervaring verklaard dat het na een periode van een uur na de operatie terugsturen van een patiënt naar huis veilig is, als er geen sprake is van klachten. De vrouw van de arts was als operatieassistent ook bekend met de uitvoering van de operatie en het begeleiden

van patiënten na een liposuctie en buikwandcorrectie. Zij heeft klaagster begeleid naar haar huis.

6.9 Voor zover dit klachtonderdeel ziet op de nazorg na het optreden van het vochtverlies, treft dit geen doel. De vrouw van de arts heeft direct na het optreden van het vochtverlies contact

opgenomen met de arts, en volgens de ontvangen instructies klaagster vervoerd naar het ziekenhuis

alwaar de behandeling werd overgenomen.

6.10 Klaagster stelt dat de arts haar na de operatie niet twee- maar slechts eenmaal heeft gezien

in het kader van de nazorg. Dit wordt door de arts erkend. De arts heeft evenwel verklaard dat

klaagster zich nooit meer met klachten tot hem of de polikliniek heeft gewend. Pas toen de arts

begreep dat klaagster pijnklachten hield en daarvoor had verzocht om een second opinion heeft de

arts met klaagster een afspraak gemaakt. Op de bewuste afspraak is klaagster evenwel niet verschenen.

6.11 Gelet op dit feitenrelaas kan volgens het college niet met recht het standpunt worden

ingenomen dat de arts geen nazorg heeft geboden. Dat de arts na het nazorggesprek geen aanleiding

zag een nieuwe afspraak met klaagster te maken duidt niet op een gebrek aan nazorg. Het college

stelt vast dat klaagster op de latere afspraak niet is verschenen. Ook dit klachtonderdeel is daarom ongegrond.

Klachtonderdeel c) De arts was niet bekwaam voor het uitvoeren van de operatie

6.12 Klaagster baseert haar standpunt dat de arts niet bekwaam was om de operatie uit te voeren op

de omstandigheid dat bij haar verwijtbaar bloedverlies is ontstaan. Zoals het college bij

klachtonderdeel a) heeft geoordeeld duidt het bloederige vochtverlies niet op een fout, maar op een

niet verwijtbare complicatie die niet ongebruikelijk is bij dit soort ingrepen.

6.13 Het college vindt het met betrekking tot de bekwaamheid van de arts relevant dat hij een

uitgebreide opleiding heeft gevolgd, dat binnen zijn praktijk kwaliteitsvisitaties hebben plaatsgevonden, dat hij (naar eigen zeggen) meer dan 5.000 van deze behandelingen heeft uitgevoerd

en meer dan 25 jaar praktijkervaring heeft. Het dossier bevat geen aanwijzingen dat de arts

onvoldoende bekwaam zou zijn voor de door klaagster ondergane ingreep.

6.14 De klacht over het gebrek aan bekwaamheid verklaart het college daarom ongegrond.

Klachtonderdeel d) De arts had geen informed consent van klaagster voor het uitvoeren van de operatie

6.15 Klaagster en de arts hebben tegengestelde verklaringen afgelegd over het wel

of niet verkrijgen van informed consent voor de operatie. Het college kan aldus niet vaststellen op basis van welke informatie klaagster toestemming heeft gegeven voor de operatie. Daar komt bij dat de arts heeft verklaard, hetgeen door klaagster niet is weersproken, dat er ook in de informele sfeer vooraf is gesproken over wat de operatie precies inhoudt.

6.16 Het college kent waarde toe aan de door beide partijen ondertekende toestemmingsverklaring. Volgens deze verklaring heeft de arts klaagster vooraf geïnformeerd over de behandelprocedure, de nazorg en mogelijke complicaties. Het college acht daarbij voorts van belang dat deze verklaring tijdig, dat wil zeggen enkele maanden voor de operatie, is ondertekend, dat klaagster eerder liposuctie had ondergaan (en dus bekend was met de ingreep) en doelbewust deze operatie opnieuw wilde ondergaan.

6.17 Het college heeft geconstateerd dat de arts ten onrechte het toestemmingsformulier voor een lipofilling heeft gebruikt. De arts heeft dit gecorrigeerd door op het formulier te vermelden dat het een toestemmingsformulier voor liposuctie en een buikwandoperatie betrof. Nu de arts het formulier heeft gecorrigeerd, is er naar het oordeel van het college geen sprake van een gebrek aan informed consent. Hoewel het beter was geweest als de arts van het begin af aan het juiste formulier had gebruikt, maakt dit het handelen van de arts niet tuchtrechtelijk verwijtbaar.

Ook dit klachtonderdeel verklaart het college daarom ongegrond.

6.18 De conclusie is dat de klacht in al haar onderdelen ongegrond is.

7. Beslissing

Het college verklaart de klacht ongegrond.

Deze beslissing is gegeven door A.M.J.G. van Amsterdam, voorzitter, A.C. Hendriks, lid-jurist,

R.A. Christiano, H.W.J.Koot, en S.M. Schmidt-Rikama, leden-beroepsgenoten, bijgestaan door

E.A. Weiland, secretaris, en in het openbaar uitgesproken op 13 januari 2023.